

ZUU 'T EEN EN 'T ANDER VAN NEN EUWEN AZENT VAN GENT

Deel 7. Bieste

Rudy Duprez

Biestemoort

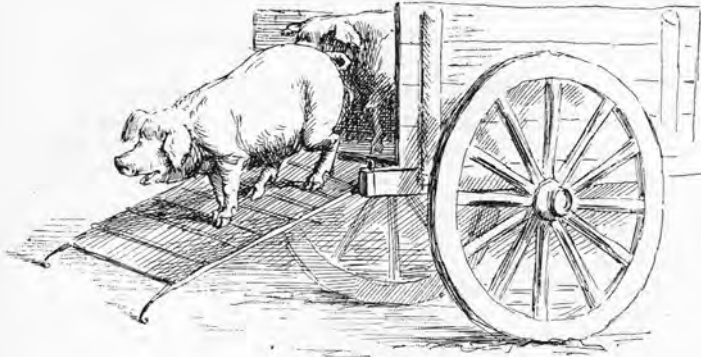
Binst da'k in de permerence begoste, moeste'k ne kier mee noar den biestemoort (afb. 1). Da spel begost doar tsneuchtijnks vroeg, zuu mee een uur' oof vijfve. Allee, mij gerapporteerd bij de sif van 't spel, den inspecteur Guust (altijt zat, nuut nie nuchter!). 't Begost doar al goe, 'k moeste mee èm mee noar ne cafee. 't Stoende doar al twee brigadiers an den tuug, alle twee mee ien pinte mee nen dreupel. Die twee zage sebiet da'k ne nieuwe woas en ze zeeje teege die madam die achter den tuug stont: "geef èm uuk ne dreupel". Da mensch zettegede zuu 'n expoor-gloas oop dienen tuug en got da gloas vul mee tsenuiver. En ikke moeste da van die gasten uitdrijnke! 'k È vele gemuust tot da't oop woas, toens moeste 'k mee en controle doen. Va wa of va wie? 'k Wete 't vandoage noog nie, 'k kreege 'kik gien expliekoase! Ge keunt peize da'k mee ien scheel uuge noar al die bieste gekeeken hèn.

De Vetten Ossche

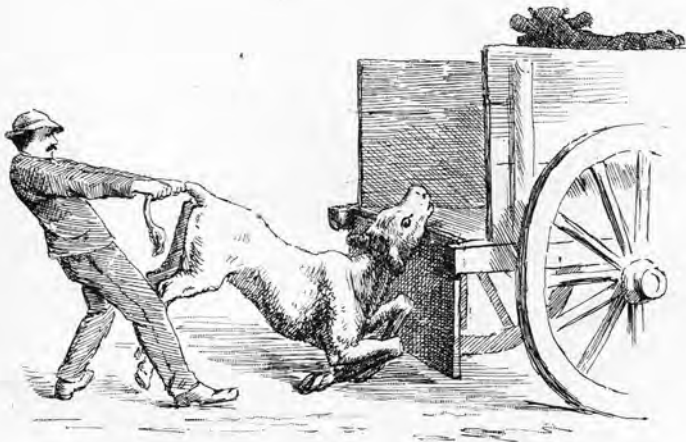
Da was een jaarlijkse prijskamp waar de biestkuupmans hun beste vee aanboden (afb. 2). Uuk op den biestemoort. Da gijng alle joare deure, en noar da'k mij rappeleere moe ta in 't joar '76 geweest zijn (negentienoenderd -). Allee, da woas doar van cafee noar cafee trekke, ge kost en ge most nieverans refe-seere. Allee, ikke weer' overal mee die pinte muusche. 't Woas doar nen azent mee, den diene woas al zuu zat of ne patat. Ij woas an 't zwieren en an 't zwo-aje. Op ne zekere moment woas ter doar nen èwen brigadier die 't nie mier kost anzien, en ij zee: "'k Goa da manneke noar zijn uis voere.'" Allee, diene joengen azent in den andere zijn keverke gestoke. Begint den diene nie meé zijne pistol te zoenglere zekerst. Pletse! Een scheute. En den brigadier oa een goat in zijn dak!

Stier oop de Kastilloane, koe oop restaurang in de Vloanderstroate

't Woas ne stier oof n'en ossche losgebroke. Wa da 't woas, da rappeleere 'k mij nie mier, moar 't woas een serieuze bieste. Ze stoent oop 't kruispunt van

Menschelijke manier van vee lossen.

Ruwe en onmenselijke wijze van vee lossen.

Men mag ook niet toelaten dat jonge kalveren en schapen, welke men per wagen vervoert, de pooten samengebonden, of derwijze geplaatst worden, dat hunnen kop uit het voertuig hangt.

Afb. 1. Uit *Onderrichtingen betreffelijk de bescherming aan de dieren te verleenen* door Ernest Van Wesemael (hoofd-commissaris van politie, Stad Gent) en Jules Ruhl, (stichter van 'Veeweyde' in Anderlecht, het eerste Belgische dierenasiel). Vertaling van brochure te dateren eind-negentiende eeuw (Collectie Diergeneeskundig Verleden, Ugent, Merelbeke - schenking van Achiel Van Hecke, ex-politieman).

Afb. 2. Prijskamp 'Den Vetten Os' onder de metalen luifels (afgebroken in 1991) van de Nieuwe Beestenmarkt (ongedateerde foto in DSMG).

de Kastielloane mé den Heirnislaan. 't Woas op 't uure van de noene. Al da verkier stont stille, en moar troempe. Wulder zuu goe oof da we koste zuu roend da bieste geluue. Oop ne moment, kwam ter ne combi toe, staptgede doar nen azent uit, den diene paktegede zijnen pistool: "Ién scheute"! Lappe, da bieste plets oop de keie! Zu duud oof een luize. Echt woar. Mee ien scheute.

En wére woas ter een bieste' oentsnapt van de moort. 't Woas nu ne kier ien koe. Die koe (of da biest) woas al tot in de Vloanderenstroate geroakt. Ze woas benijt én wilt, z'es doar ne restauran binne geluue. Ge kunt peize, da spel zat doar vol. Alleman goan luue. Die koe ée'toar hiel dienen boel vermassakreerd. Z'èn eur toens duugeschoote.

Nege mei maarkt op Sint Mansbirg

Lijk dade weet es 'ter ieder joar op den Antwierpsesteenwig ne peerdemaarkt (afb. 3, 4 en 5). Wulder moeste doar noar toe om den boel in 't uuge 't ouwe, en uuk om veure d'armonie van de post te luue. Mijn moat Eric waos achter ien paor verfrisschinge zu enthousiast deure de muziek dat 't ei binst da 'tij

Afb. 3. Politie­man in feest­tenue en netjes voor­zien van een kepie op de Negen­mei­markt, met bur­ge­meester Jacques Monsaert voor het gemeen­te­huis van Sint-Amands­berg, tot 1977 onaf­han­ke­lijk van Gent (foto 1971-1976, be­waard in DSMG).

veure die armonieje liep, zijne képi omuuge smee­ én em nie wére kreeg! Dieë waos an de rielinge van nen balkon blijve ange. ‘k Ben toens ziere noar den bureau geluupe en doar ne andere képi gescheu­iet.

‘Struusveugels’ ontsnapt

Twijle da’k bij de mottoo’s woas, woas’k mee mijne moat an ‘t rijen op de Reujegemloane, oas wulder op oenze radio wiere oopgeroepen om noar Droengen te rije. ‘t Woare doar ‘struisveugels’ oentsnapt zééje z’oens! Wulder peisdegen iest daze ien beetse mee oens... an’t rammele woare: wulder kende­gen den dienen van de radio, da iétege wulder de télécentrale. ‘t Woas ne vrie­je lollekez’iere. Allee, wulder noar die stroate. Wa groade’t? ‘t Woas woar. ‘t Liep toar nen uup mee struisveugels oop ‘t stroate en in d’ovinge. Allee, tuupe mee ten eigeneere van die veugels, en noog nen uup mensche, die veugels op zijnen oof gekrege. Mijne moat ee toar noog ne stamp g’at van zuu ne veugel. IJ moest noar de Bijloke, zijn lijf zag blèwt woar da ‘tij diene stamp oa g’at.

Ne circus-pony wig!

Zuu alle joare kwam ter op Ledebirg, zuu een klein cirkske. 'k Zatte planton oop den bureau oas ter doar ne mensch binne kwam. Der was t'snachs ne pony van zijne cirk gestole. Allee, begin 't er moar an. In dienen tijt woas ter noog gien sproake van chips in ilder uure oof 'k weet' nie woar. Allee meniere, wad' est, nen engst, een merre, wa kleur, oe èwt, ède ne fottoo? Wulder moesten in dienen tijt nie lang' en verre zoeke, oas oenzen tamtam roend

Afb. 4. Fotoafdruk van een 'Eere diploma' (vermoedelijk omstreeks WO I, DSMG). Deze Jaarmarkt van Sint-Baafs is de oudste onafgebroken doorlevende Gentse traditie. In de negentiende en eerste helft van de vorige eeuw was het overwegend een paardenmarkt.

gijng, en de beste ploatsse doarveure woare de café's. Achter een uur' oof drije wiste wulder al woar da ta bieste stond. Geluuve 't oof nie, 't stond in de gang van een uis in ne cité! W' emme diene gast die da biests' oa gepikt loater den bijnoame van Tijl van Ledebirg gegove. Wulder verweze noar den diene die in de Limburg dienen tableau van 'k peize (moar nie diepe) van Vincent van Gogh é gepikt.

Koe op 't voetbalplein van Meulestée

't Woas nog in den tijt da de zendurms peizedegen da zulder den boas woare!
Allé via de centrale riepe ze mij op veure noar Melestée te rijje omda 't er ien

Afb. 5. Indrukwekkende reeks paarden opgesteld langsheen de Antwerpsesteenweg (1951, foto genomen vanaf de 'transen' van het gemeentehuis, collectie DSMG). De glorie tijd van het 'boerenpaard', het Belgisch Trekpaard en van de Negenmeimarkt zou weldra naar zijn einde lopen.

koe woas wig geluupe en op 'ien voetbalveld stond. Ikke doar noar toe mé mijne moto. Overdag réje wulder alliéne, 't snachts mé twieje, oas mijne moat nie ziek woas. Stont doar al vul mé gendurms, iene oa een gewére en ei wildege die koe duu schiete. Allé achter d'ieste scheute, die 'ter kilommeeters noast woas, kwam die koe noar em geluupe, en koerse da diene zendarme dé. Da biest é 'ter ne biestekoopman keunne binde en ze zal zekers 's anderdoags al inden tuug èn gelége van nen bien-euwer.

Bouviere oop de Nieuwe Voart

Mee mijne moat noar doare. De beweuners woaren op coenzee vertrookken en z'oan ulder oenden in uldere kelder gestoke. Wulder over 't muurke, oop de koer woas ter een valle (valluik) die we kosten oopedoen. In diene kelder zate twee gruute boevjees (bouviere), scheel van den oenger. En stijnke da da toar dee! Mijne moat woas ter benijt van. 'K è die bieste mein boterams gego-ve, en 'k koste die bieste doar uitoale en z'èn ze meegedoan noar 't 'schuthok' ('t asiel).

'Onde en miséere in Nieuw Gent

'kè zu een beetse overal dienst gedoan, moar op Nieuw Gent, de confiture-wijk, lijk da ze zéje, e'k 't ien en 't ander beleeft èn geziene en uuk geroke! Joenges, de stank van oarmoe, da vergéte nuut. Da blijft in euwe neuze zitte! Jonge's, 'kè te véle gezien en méégemoakt! 'k an et allemoal nie opschrijve, 't doe té véél ziere, nu nog achter al die joare!

Oe grutter d' oarmoe en de miséere, oe grutter 'd onde in ulder kot! Binst d'ak doar rondliepe, en uuk mijn wirk dééje, e'k ne kier ien klein ventse moete in nen 'home' doen. Da manneke moest éte uit nen 'ondebak, ei moest vechte tége den 'ond. In mijnen tijt moest alleman ne pitt bull in zijn kot en! Die beste ginge nuut of jamais buite. Allé bij den diene woar da'k diene kleine è wig hoalt moest dienen 'ont zijn gevoeg doen op ien gazette. Moar allé wére noar diene kleine, k' è em uit zijn uis hoalt, ei woas moar vijf joar! Da kind moest uit nen ondenbak éte, ei moest vechte tége den ont van 'zijn pa'. Geluuve 'et of nie, moar 't es echt woar. 'k è Da manneke noar Bassevelde kunne brenge, z'oan doar nog ploatse. Oas z'ek d'oar nog op peize, moe'k tsjipe! Da manneke oa nog nuut an een toafel géte, nuut op' t ges geluupe! Ei oa plastieke zééslechtse an zijn voetses', gien keises, en da in de winter! W'emme em keises en goei schoene gekocht, uit onzen zak.

Madam en eur piranhas

In Sint-Denijs oam en rijke madam die, oas 'teur paste, oens belde da ze't nie mier zag zitte, da z'eur iets ging andoen. Zékers twie kiers in de wéke belde zij. Allé wij wére noar eur kot om eur te kalmére, euren docteur belle, die nie afkwam. Tot op ne kier da z'ons wére binne liet in euren villa, en ze veur euren visbak ging stoan. Z' oa ien schees (scheermas) in eur ande. Ze zé da z'eur ging snijje en da die vissche eur koste opéte. Die vissche woare serieuze kastars zulle, 'k peize zu ien koartse kilo 't tsuk. Allé mé da mens geklapt, eur vast keunne pakke, da schees wig en de procureur gebeld. Da mens mé d'ambulance noar de pschychiatrie in Sint Denijs. Wulder zate nog méé die vissche. Toch iene van de famielde gevonde en diene é zijn plan getrokke. 'k è thuis ne kier gekéke wa veur piranha's da woare, en 't woare de dieje die vleesch atte.

'k ei binst mijnen tirm veel bieste gezien, moar gien olifante of walvissche, wel veel pilchars en sardiene bij mijn menschen op toafel!

Met dank aan André Maes, fotocollectie DSMG, Begijnhof,
Sint- Amandsberg, en Achiel Van Hecke, Merelbeke